

*Said
Ahmad*

(1920-2008)

- **Said Ahmad Husanxo‘jayev**
1920-yilning 10-iyunida
Toshkent shahrining
«Samarqand darboza»
mahallasida tug‘ilgan.

Tinib-tinchimas bola

• Tabiatan qiziquvchan, tinib-tinchimas Said Ahmad adabiyotga kirib kelguncha juda ko‘p sohalarda o‘zini sinab ko‘rdi:

- *agitplakatlar yozdi;*
- *artist bo‘lishga urinib ko‘rdi;*
- *doktorlik maktabida o‘qidi;*
- *qurilish texnikumida tahsil oldi;*
- *rassomlik maktabiga qatnadi;*
- *mashhur fotochi Rensonga shogird tushdi;*
- *gazetalarga xabarlar yozdi.*
- **VA NIHOYAT YOZUVCHI BO`LDI!**

BOBOLARI, OTA-ONASI, AKALARI HAQIDA

- Toshkentliklar Said Ahmadning bobosini «Dadaxo'ja duma» deb ulug'lashar, chunki u kishi sho'rolar to'ntarishidan ham oldin shahar dumasining deputati bo'lgan.
- Onasining otasi G'ulomxon toshbosma matbaa egasi bo'lgan.
- Otasi Husanxo'ja Dadaxo'ja o'g'li rus-tuzem maktabini tugatgan, rus tilini mukammal biladigan, Turkiy dunyoning mashhur ma'rifatchisi Ismoilbek G'aspirali bilan yaqinligi bor edi.
- Katta akasi Imomxon o'zbek stenografiyasining asoschisi hisoblanadi.
- Keyingi akasi Zuhurxon esa, irrigatsiya bo'yicha O'zbekistonning ilk professori edi.

ILK ASAR

- Boʻlajak yozuvchining ilk mashqi - «**Ishqiboz**» nomli hajviy hikoyasi oʻn olti yoshlarida «Mushtum» jurnalida chop etilgan.
  - (1936-yil)

MEHNAT FAOLIYATI

- «Mushtum» jurnalida (1938-1939, 1955-1957);
- «Yosh leninchi» gazetasida (1940-1941);
- O'zbekiston Davlat radio qo'mitasida (1941-1943);
- «Qizil O'zbekiston» gazetasida (1943-1947);
- «Sharq yulduzi» (1948-1950);
- Qator yillar O'zbekiston yozuvchilar uyushmasida adabiy maslahatchilik qildi.
- So'ng uyushmaning nasr bo'limiga boshchilik ham qildi.

Qatag'on

- O'tgan asrning 50-yillari boshlarida yozuvchi ko'plab ziyolilar qatorida qatag'onga uchrab, *«xalq dushmani» degan tuhmatlar bilan qamaladi.*
- U «aksilsho'raviy millatchilar guruhi a'zosi, zararli g'oyalar targ'ibotchisi» sifatida ayblanib, *Qozog'istonning Qarag'anda viloyati Jezqazg'an lagerida* bo'ladi.
- Uning «Qorako'z majnun» (2002) hikoyalar to'plami bu haqdagi achchiq haqiqatni ro'y-rost ifodalaydi.

11k Kitob

- Said Ahmadning birinchi kitobi «**Tortiq**» nomli hikoyalar to‘plami bo‘lib, **1940-yilda** nashr etilgan.

ASARLARI

Hikoyalar to'plami:

- «Er yurak» (1942);
- «Farg'ona hikoyalari» (1948);
- «Muhabbat» (1949);
- «Cho'l oqshomlari»
- «Odam va bo'ron».

Qissalari:

- «Qadr don dalalar» (1949);
- «Hukm» (1958).

Romanlari:

- 1964-1974-yillar oralig`ida «Ufq» trilogiyasini yozdi.
- 1988-yili adibning «Jimjitlik» romani nashrdan chiqadi.

Dramalari:

- Said Ahmad 70-80-yillarda o'z hikoyalari asosida «Kelinlar qo'zg'oloni», «Kuyov» nomli pyesalar yozadi.

Jstiqlool yillarida

- «Xandon pista» (1994);
- «Bir o‘pichning bahosi» (1995) hajviy to‘plamlari.

- «Yo‘qotganlarim va topganlarim» (1998);
«Qorako‘z majnun» (2001);
- «Kiprikda qolgan tong» (2003) kitoblari;

- 3 jildli «Tanlangan asarlari» (2000) chop etildi.

ADIB HIKOYALARIDA:

- Oybekning psixologik tasvir mahorati,
- Gʻafur Gʻulom yumori,
- Abdulla Qahhor bayonidagi ixchamlik mujassamdir.

BILIB OLING!

"Kelinlar qo`zg`oloni" kinofilmi haqida

- **Suratga olinga vaqti:** 1985-yilda "O`zbekfilm"
kinostudiyasi tomonidan suratga olingan.
- **Rejissor:** Melis Abzalov.
- **Bosh rol** – qaynona rovida Tursunoy Jafarova.

E'TIROF

- **Said Ahmad O'zbekiston xalq yozuvchisi (1980).**
- **O'zbekistonda xizmat ko'rsatgan madaniyat xodimi (1968).**
- **Hamza nomidagi Davlat mukofoti sovrindori**
- **«Buyuk xizmatlari uchun» (1997).**
- **«Do'stlik» (1996) ordenlari bilan taqdirlangan.**
- **"O'zbekiston Qahramoni" (1999).**

XOTIRA MANGU

- 2013-yil 10-iyun kuni Said Ahmad va taniqli shoira Saida Zunnunova xotirasiga Alisher Navoiy nomidagi O‘zbekiston Milliy bog‘ida haykal o‘rnatildi.

“Qorako`z
majnun”

Hikoya

Saodat aya bomdod namozini o'qib, joynamoz poyida uzoq o'tirib qoldi. Bundan uch yil oldin olamdan o'tgan eri usta Turobga atab Qur'on tilovat qildi. O'ris shaharlarida daydib qolib ketgan o'g'li Bo'rixonga Xudodan insof tiladi. Baxti ochilmay, guldek umri xazon bo'layotgan qizi Qumriga achinib, shu farishtaginaning yo'lini och, deb Allohga iltijo qildi...

HIKOYADAN XULOSA

- Hikoyada juda katta ma'no-mazmun jamlangan.
- O'zbekona urf-odatlar qadri noloyiq bir farzandning qilmishlarini ko'rsatish orqali ta'kidlanadi.
- To'g'risi, itning vafosi bir o'g'ilning ona ko'nglini vayron qilishiga nisbatan yuksak ma'naviy martabalarda turishi hamma vaqt ulug'vorlik kasb etadi.

• TOPSHIRIQLAR

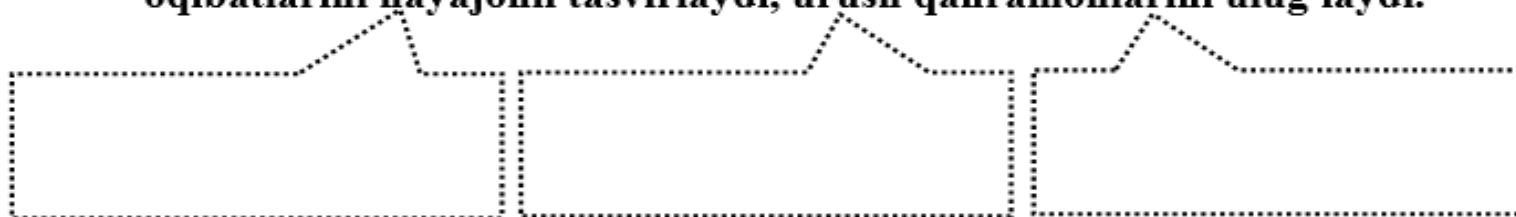
1-topshiriq. Quyidagi yillarda ijodkor hayotida qanday hodisalar ro‘y bergan?

1920-yil _____

1940-yil _____

2008-yil _____.

2-topshiriq. Said Ahmad qaysi hikoyalarida ikkinchi jahon urushining dahshatli oqibatlarini hayajonli tasvirlaydi, urush qahramonlarini ulug'laydi.

3-topshiriq. Ijodkor qanday unvon, ordenlarga sazovor bo‘lgan?

Unvonlari:

Ordenlari:

“Mantiq maydoni” o‘yini. “Qorako`z majnun” hikoyasidagi quyidagi parchalarni mantiqan ketma-ketlikda tartiblang.

Kampir hajga ketayotganlarga pensiyadan yiqqan pullarini «Hoji badal» uchun berib yuborgan edi.

1

Katta yo'lga chiqishdi. Bu yo'lning o'ng yog'i Chirchiqqa, chap yog'i Toshkentga olib boradi.

2

Abdumalik qo'y yetaklab kirdi. Qizlari, kuyovlari karton qutilarda, xaltalarda meva-cheva, olma-uzum ko'tarib kirishdi.

3

Qumrixon itning bo'ynidan bosib turdi, kampir yaralariga yod surta boshladi. It g'ingshiydi, ingillaydi.

4

5 - Ну зачем, зачем? - dedi Vo'rixon. - Ведь барана жалко, все равно я столько мясо не ем! У нас баранина не едят.

Saodat yoshligida juda chiroyli qiz bo'lgandi. Sochlari taqimini o'pard. Taraganda shamshod taroq ushlagan qo'llari sochining uchigacha yetmasdi.

6

Tartibi

**E'TIBORINGIZDAN
XURSANDMIZ!**